

Anteckningar från Göteborgsseminariet 7 oktober 2015 **Licenser, LIBRIS och lite till - seminarium om informationsförsörjningsstrategier på regional och nationell nivå.**

LIBRIS för folkbiblioteken

Nuläget

Hilda Androls, Kungl. Biblioteket

KB har ett tydligt uppdrag från regeringen: de ska underhålla och utveckla databasen LIBRIS, som hunnit bli drygt 40 år. LIBRIS bygger på samarbete och katalogposterna är fria. I nuläget finns 74 folkbibliotek i LIBRIS och 32 står på tur.

Biblioteken bidrar och berikar med metadata och nya katalogposter. Nytt är att innehållsbeskrivningarna från barnbokskatalogen läggs till katalogposterna. Barnboksinstitutet bidrar med ämnesord och det finns en arbetsgrupp som ska lägga till ämnesord till svensk skönlitteratur. Avtalet med OCLC gör att poster kan importeras direkt från WorldCat.

Inmatchning av det äldre beståndet har i de flesta fall inte skett, möjligen väntar man på en funktion för automatisk gallring, som är på gång.

Magdalena Sjöström, Sveriges depåbibliotek och lånecentral

Sveriges depåbibliotek och lånecentral har fått ett nytt uppdrag från KB, att vara ett "nationellt kompetenscenter i utvecklingen av LIBRIS för alla typer av bibliotek". Det innebär att man tillsammans med KB bidrar med rådgivning, handledning och undervisning för de folkbibliotek som vill gå över till LIBRIS.

En arbetsgrupp bildades i oktober 2014, Folkbibliotekens samarbete i LIBRIS, som skulle identifiera folkbibliotekens behov av rådgivning, stöd och utbildning. Arbetsgruppens uppdrag var ett år och har nu ersatts med ett nätverk. På depåbibliotekets webb finns information <http://www.sverigesdepabibliotekochlanecentral.se/depabiblioteket/folkbibliotekens-samarbete-i-libris/> : lista på kontaktpersoner, fadderbibliotek, svar på frågor som Varför LIBRIS och Vad kan vi göra med fria metadata, LIBRIS-dokument och länkar, exempelvis Götabibliotekens slutrapport om Införandet av Libris på Götabiblioteken (*se bilaga Götapetter!*). Det tidigare diskussionsforumet har ersatts av en Facebook-grupp. Nätverket kommer att presentera sitt arbete på Biblioteksdagarna i Västerås 2016.

Titta gärna på [Librisprogramförklaring](#) och hör av er till oss!

Hur bidrar regionbiblioteken

Örjan Hellström, Kultur i Väst

Västra Götaland är en stor region med mycket stor spridning befolkningsmässigt på små och stora kommuner. Göteborg störst med drygt 540 000 inv och Dals Ed minst med 4 700. Förutsättningar finns inte för en gemensam inläggning av poster på det sätt som finns i Östergötland. Istället finns flera kommunalförbund samt olika bibliotekskluster, vilket hindrar en samlad lösning. Kultur i Väst arbetar istället med främjade åtgärder och stödjer och hjälper till på olika sätt:

- Inledande Workshop
- Regionalt LIBRIS-nätverk som ger stöd till biblioteken (nyttillkomna bibliotek har andra behov av hjälp och stöd än gamla LIBRIS-bibliotek).
- Nätverksträffar med olika deltagare från KB, IB.

- Lokal utbildning våren 2013 med drygt 20 deltagare.
- Representanter från Västra Götaland (Göteborg och Lerum) finns med i den nationella arbetsgrupp som Sveriges depåbibliotek håller i. Det regionala nätverket kan fungera som bollplank och återkoppling.
- Checklistor / "kokbok" för övergång till LIBRIS med utgångspunkt i KB:s instruktion.

I väntan på att samtliga Västra Götalandsbibliotek gått in i LIBRIS finns en regional samsökningstjänst att tillgå. Samsökningstjänsten är framtagen i Region Halland och är tänkt att vara en övergångslösning. Den Regionala digitala agendan för Västra Götaland kommer också att innehålla mätal på hur biblioteken lägger in sina kataloger i LIBRIS.

Vinsterna med öppen data är inte riktigt synliga för biblioteken, de stora vinsterna kommer när alla är med. LIBRIS-inläggningen kommer exempelvis att underlätta skapandet av appar och liknande för att söka/lokalisera böcker och låna.

För att underlätta inläggningen av Västra Götalands kataloger är det önskvärt att LIBRIS XL kommer att introduceras så snart som möjligt. Inläggningen i Voyager anses försvåra arbetet.

Frågor/diskussion

- BTJ:s utskick om poster diskuterades. Är det möjligt att både ha bibliografisk service och vara Librisbibliotek. Svar har kommit via LIBRIS-bloggen: som det ser ut nu kan inte bibliografisk service-biblioteken bli LIBRIS-bibliotek. Stötestenen är de 3 månadernas fördröjning. BTJ-erbjudandet står i vägen.
- Jönköping: Har samma samsökningslösning från Halland som Västra Götaland har i väntan på LIBRIS-anslutning. För övrigt liknande frågor om utbildningar, kurser och poster.
- Ett dilemma är tvehänsenhet på grund av svårighet att förstå nyttan med övergången.
- Beträffande LIBRIS XL svarade Christina Jönsson Adrial att frågan inte ligger överst på agendan. Snarare på 3:e plats.
- Charlotta Simonsson påpekade att en katalogiseringskurs i Voyager ändå har nytta. Man måste lära sig katalogisera och Voyager är bara ett verktyg.
- Gallringsfrågan i LIBRIS kommer att tas upp under hösten enligt Charlotta.
- Eftersom inläggningen i LIBRIS sker främst på nyförvärv undrade Örjan Hellström hur funderingarna på inmatchningen av de äldre katalogbestånden går. Hur resonerar andra bibliotek? Enligt KB har två Värmlandsbibliotek i dagsläget matchat sina bestånd.
- Inläggningen sker i steg, Steg 1: det nya beståndet, Steg 2: det gamla beståndet.
- Östergötland: Den tidigare nämnda Östgötarapporten är läsvärd, men fortfarande återstår en del problem. Diskussioner sker kring matchningen.
- Lomma och Burlövs bibliotek sticker ut som entusiastiska LIBRIS-förespråkare i Skåne. Övriga Skånebibliotek är skeptiska, mångspråksfrågan har dominerat diskussionen. Från regionalt håll hoppas man på en LIBRIS-övergång inom 10 år.

LIBRIS och mångspråken

Margaretha Lindh, Internationella biblioteket

Margareta Lindh började med att presentera Ida Westin. Ida började sin anställning på IB för en vecka sedan och efterträder Harriet Lacksten.

Ett långsiktigt mål för IB är att kunna katalogisera 100 % av sitt nyförvärv i LIBRIS. Idag har man 30-talet medarbetare och av dem är det drygt 10 som katalogiserar. Man har fått två nya riktade tjänster för katalogisering. Viktiga frågor: när kommer XL och hur kan vi samarbeta kring postförsörjningen? Exempelvis finns ett samarbete mellan IB och ett förlag som säljer böcker på thai och som också katalogiserar böckerna. Man tittar på hur man kan snabba upp hanteringen från köp till hylla. Inköparen kan språket men inte katalogisatören. WorldCat är ett viktigt verktyg för effektiviseringen! Vilken nivå ska katalogiseringen ligga på? Vad är "good enough" för användaren?

Organisatoriska hinder som finns är brist på sammanhängande pass och arbetsro samt andra praktiska problem för personalen. Olika alfabet tar olika lång tid att katalogisera och transkribering från originalskrift till latinsk skrift måste göras. Från Btj till BOOK-IT tar lång tid.

2013 katalogiserades i LIBRIS 136 poster av nyförvärvet, 2014 2000 poster och 2015 blir det troligen 3300 poster, vilket utgör 50 % av budgeten för nyförvärv.

Frågor/diskussion

- Vilka möjligheter finns att hjälpas åt med mångspråkig postförsörjning? Vilka språkkompetenser finns på landets bibliotek?
- Ett problem med utländska poster är att därifrån man köper fås inga katalogposter. Hade hoppats på en färdig organisation för ett samarbete. Kompetens borde finnas på de stora biblioteken.
- Det nätverk för katalogisatörer (mangkat) som finns bör komma igång igen och frågan ställas till nätverket.
- Vi arbetar mer praktiskt. Är det bestämt att nätverket tas upp igen? Det måste funka, snabb kommunikation! Angeläget med plan för detta!
- Ja, nätverket skall återuppstå och ges ett tydligt ett uppdrag.
- Information om Nätverket mangkat ska ut och språkkompetens inventeras. Kan biblioteken få hjälp med katalogisering av enskilda böcker från IB?
- Enstaka frågor kan IB självklart hjälpa till med.

Gymnasiebibliotekens mångspråkiga arbete

Charlotte Hansén-Goobar var tyvärr sjuk men **Junko Söderman, IB**, presenterade resultatet av den undersökning som skickats ut till gymnasiebiblioteken. Enkäten som skickades ut till 200 gymnasiebibliotek 2014 finns nu att ladda ner från IB:s hemsida, <http://www.interbib.se/default.aspx?id=277937>.

Det som är viktigast för biblioteken är att veta vilken litteratur som ska köpas in och var den kan köpas liksom samarbetsformer och nätverksarbete. Från IB efterfrågas speciellt även tipslistor, skyltmaterial och annat praktiskt stöd. 27 november hålls en informationsdag i Stockholm utifrån enkäten.

Enkäten har också lett till att ett pilotprojekt startats i Gävle. Projektet pågår i år och nästa år. Tre gymnasiebibliotek ska samarbeta praktiskt med problematiken och IB är med som ett stöd i arbetet för att hitta en modell för andra bibliotek.

Mångspråk och kompletterande medieförsörjning

Junko Söderman, IB, diskussion utifrån ett enkätresultat

Den nya bibliotekslagen ledde till att IB uppdaterade Central medieförsörjningsplan för mångspråkiga medier vilket påverkade arbetet på biblioteken på samtliga nivåer. I slutet av 2014 gjordes en inventering bland läns- och regionbibliotek som bl.a. visade att flera utredningar om den kompletterande medieförsörjningen pågick. För att ta reda på vad som hänt på folkbiblioteken och

se vilka behov de har gjordes en enkät våren 2015. Den skickades ut till bibliotek som lånat något från IB de senaste 700 dagarna. Av de 309 som fick enkäten svarade 245.

Exempel på bibliotekens synpunkter på IB:s verksamhet: IB är viktig resurs och bör komma ut till bibliotek även utanför Stockholm, behovet av depositioner är stort (speciellt för mindre bibliotek), kort innehållsbeskrivning till *alla* katalogposter, bättre information om riktlinjer mellan IB och län/region (JS: IB ska ha det som inte är möjligt att ha lokalt).

Och några av IB:s slutsatser och åtgärder: depositionsbehov finns men IB behöver veta hur depositionerna fungerar på biblioteket, knubbtexter på fler språk, svårt navigera på <http://www.interbib.se/> instruktionsfilmer behövs, fler filmade föreläsningar, fortsatt utveckling av katalogposter och insamling av länkar till mångspråkiga sidor.

Se bilaga; Junko Södermans pdf.

Frågor/diskussion

- Vad säger IB om att 66% fortfarande anlitar regionbiblioteken?
- IB: Under 2015 var det fortfarande drygt hälften av regionbiblioteken som höll fast vid depositioner, hur det blir i fortsättningen vet vi inte. Det är en tolkningsfråga att regionbiblioteken inte ska syssla med detta. IB:s uppdrag är kompletterande men kommer att koncentrera sig mer på sitt konsultativa uppdrag, fortbildningar, stöd och hjälp till självhjälp.
- Det är en stor utmaning just nu med tanke på den stora flyktingströmmen.
- IB: Flyktingströmmen tillsammans med att biblioteken inte får depositioner från sitt regionbibliotek gör det hela svårt. IB får många beställningar på de 11 vanliga språken och kan man ange goda skäl så skickar vi ut depositioner.
- Migrationen är en utmaning som ställer extrema krav på biblioteken och där kan IB och regionbiblioteken göra skillnad.
- Det är demografiska förändringar och regionbibliotekens förändrade arbets sätt som är största förändringen för biblioteken – inte bibliotekslagen.

Madelein (moderator) sammanfattade förmiddagen:

Katalogisering av mångspråkig litteratur och LIBRIS för folkbiblioteken är två sidor av samma fråga
Katalogiseringskompetens på hög nivå behöver inte finnas i alla kommuner

Mångkatnätverket sätts igång

Postförsörjning kan vara på basal nivå

Testa inköpstjänsten Ferdosi.com för mångspråk, leverantören erbjuder även katalogposter

Lokalhistoriskt material berikar LIBRIS

Sveriges depåbibliotek finns som resurs att diskutera med, för rådgivning, få undervisning, tveka inte att kontakta dem!

Informationsdatabaser på folk- och skolbiblioteken

Elisabeth Eriksson, Kultur i Väst

Kultur i Väst har under en lång tid sponsrat databaser till folk- och skolbibliotek, vilket har kostat mycket pengar. Men det kommer signaler att databaser används mindre och mindre. Läns- eller regionsbiblioteken har inte längre kompletterande medieförsörjning som sin huvudpunkt, men samtidigt har MIK (Medie- och Informations Kunnsighet) blivit ett hett område för biblioteken. Man kan säga att det är dags för en inventering av hur databaserna används på våra bibliotek. Fyra län (Blekinge/Kronoberg, Gävleborg, Stockholm, Västra Götaland) har gått ihop och beställt en kartläggning av Gullvor Elf.

Gullvor Elf, Högskolan i Borås

Gullvor tjänstgör på Bibliotekshögskolan i Borås och tar även externa uppdrag. Hon har tidigare gjort

”Vi arbetar i medborgarens tjänst” på uppdrag av Svensk biblioteksforening. Gullvor kommer att arbeta tillsammans med Cecilia Gärdén och Malin Utter, båda forskar vid högskolan i Borås.

Bakgrund

Enligt en rapport som KB gjorde 2013 har folkbiblioteken i genomsnitt tillgång till ca 10 e-resurser, varav Elib, Alex, Arkiv digital, Global Grant och Landguiden är de vanligaste. A-sök finns inte på så många bibliotek längre, man anser att det är för dyrt. Trots det lägger folkbiblioteken förhållandevis lite pengar på e-resurser, om man jämför med forskningsbibliotek som lägger 95% av sin budget på det.

Läns- och regionsbiblioteken har varit med och betalat för olika databaser, men håller på att avveckla sitt engagemang, fast det står inte uttryckligen i lagen att man inte får jobba med kompletterande medieförsörjning.

Utförande och metod

Ett antal kommuner väljs ut från varje region. Intervju med företrädare från kommunal, regional och nationell nivå. Insamling av eventuell information och statistik

Frågor som kartläggningen vill ha svar på:

- Hur jobbar biblioteken med sina digitala tjänster
- Hur tänker man om bibliotekets olika medieformer
- Hur tänker biblioteket om databaserna i MIK-perspektiv
- Vilken roll spelar länsabonnemang, länsamordning, subvention för biblioteken
- Hur arbetar biblioteken med marknadsföring av webben bland personal
- Hur ser biblioteken på betaldata kontra fria tjänster
- Hur gör biblioteken urvalen av databaser
- Vilka är utmaningar/hindren och möjligheter för databaser
- Hur använder personalen databaserna i sitt arbete

Tidsplan

Hösten 2015 till våren 2016, målet är att rapporten är klar före sommaren 2016.

Kommentar

Denna kartläggning skulle kunna ingå i den nationella biblioteksstrategin.

Digitalisering bakom lås och bom

Torsten Johansson, enheten för dagstidningar, radio och tv, Kungl. Biblioteket

Det fanns en dröm! En berättelse om övergången från mikrofilm till digitala dagstidningar. Torsten redogjorde för bakgrund, orsaker och finansiering av övergången från mikrofilmad dagspress till den digitala dagspressen.

Man gjorde en statlig utredning 1979, som kom fram till att dagstidningarna borde mikrofilmade (upphovsrättsfrågan löstes egentligen aldrig då). Det är mikrofilmen som har öppnat tidningssamlingarna för gemene man: plötsligt blev det möjligt att sitta varsomhelst i landet och kunna söka i tidningsmaterialet.

Allteftersom åren har gått har kostnaden för mikrofilmandet ökat. Det stora problemet med den analoga tekniken blev till slut själva fotograferingen där det blev allt dyrare och allt svårare att finna den kompetens som krävs. Filmpriset ökade dessutom med 100 procent inom loppet av bara något år. Man beslutade därför att gå över till digital teknik.

Från och med 1 januari 2014 digitaliseras pliktleveranserna av dagspressen. Allt är tillgängligt på KB. Det upphovsrättsfria är tillgängligt på webben.

KB följer regeln om upphovsrätt i 150 år (70 år efter upphovsrättspersonens död + förväntad livslängd på 80 år = 150 år), men från och med sommaren 2015 har man flyttat på gränsen och man får tillgång till material t o m 1899, med respekt för upphovsrättspersonen. Endast 1,7 % av det digitaliserade materialet är fritt tillgängligt på webben, detta är 0,13 % av den totala tidningssamlingen.

Tillgängligheten är den brinnande frågan, det är en demokratifråga, eftersom det är hela landets material. Man för samtal med Bonus Copyright Access (motparten som har hand om upphovsrätten), och det första målet är att de övriga pliktbiblioteken ska få tillgång till det digitaliserade materialet.

Man söker pengar för att digitalisera det äldre materialet, så att mängden fritt tillgängliga material blir större och för att digitalisera det lokala, som oftast inte har varit mikrofilm.

För Torsten Johanssons pdf se

<http://www.sverigesdepabibliotekochlanecentral.se/kontakt/konferenser/>

Frågor och kommentarer:

KB samlar e-plikten, men har inte uppdraget att visa den, därför kan man inte använda pdf:erna som man får via e-plikten.

Man vet inte om tillgängligheten har ökat eller minskat, men det är i alla fall KB:s mest besökta webbplats. Gränssnittet behöver utvecklas mera.

De övriga nordiska länderna har också digitaliserat: i Finland finns en avtalslicens, som den finska staten har betalat, i Norge finns mycket oljepengar. I Danmark digitaliseras från mikrofilm, de har fått 32 miljoner mot att de slänger de gamla tidningarna. Man kan söka fritt men varje nedladdning kostar. Allt har en prislapp!

En positiv sak, trots allt, är att man ute på biblioteken har fått en ny och bättre sökingång även till det mikrofilmade materialet. Gränssnittet är bra och gillas av användarna säger Torsten. Man kan använda gränssnittet som en referensdatabas och skickar beställningar till KB, ungefär som med A-sök. Elisabeth Eriksson föreslår ett system för folkbiblioteken med "Pay per view", Torsten lovade att ta med sig detta.

E-medielandskapet i en framtida nationell biblioteksstrategi

Christina Jönsson Adrial, avdelning för publik verksamhet, Kungl. Biblioteket

Christina Jönsson Adrial inleder en avslutande diskussion om e-medielandskapet. Erik Fichtelius har redan insett att avtalslicenserna är en av de stora frågorna. Det krävs insatser på politisk nivå för att lösa det, det räcker inte med samarbeten, som alltid har varit bibliotekens styrka, utan här krävs det lagstiftningsåtgärder. Det är inte kulturen utan det är pengar som driver utvecklingen framåt.

Efter Christinas inledning följde rundabordssamtal om bibliotekens e-resurser, databaser, avtal och licenser – hur ser behov och tillgänglighet ut, vilka lösningar ser vi, är nationella licenser svaret?

Blekinge/Kronoberg: Den regionala verksamheten utgår från bibliotekslagen och vill främja samarbete och kvalitet på biblioteken, för att kommunerna ska kunna erbjuda en jämlik verksamhet oavsett kommunstorlek. Man vill kunna samordna och subventionera och stödja biblioteken för att kunna erbjuda databaser och e-böcker.

E-bokslånen har minskat sedan Elib har gått över till nya avtal och biblioteken har egna abonnemang.

Det var enklare för låntagarna att ladda ner en e-bok enligt det gamla avtalet. I våras hade man en enkät om betaldata (se bilaga Nättjänstenkät 2015). Det visade sig att bibliotekspersonalen behöver information och utbildningsmaterial. Databaserna behöver synliggöras och marknadsföras. Databasleverantörerna har också ett ansvar för detta och bra statistikmoduler borde finnas.

Stockholm: De nya e-boksavtalen gjorde att e-böcker blivit en del av det samlade beståndet. Personalen blir tvungen att ta ett större ansvar än tidigare. Även betaldata borde vara en del av beståndet precis som det fysiska beståndet.

Dalarna: Här finns Elibs länsportal kvar, fast några bibliotek har lämnat. Biblioteken har ökat sitt samarbete kring e-böckerna. Länsavtalen för betaldata har minskat. Det är svårt att arbeta på ett aktivt sätt med betaldata, det står stilla.

Halland: Det finns inga länsabonnemang, men biblioteken har egna abonnemang. Succén med fulltextdatabaser som exploderade på forskningsbiblioteken upprepades aldrig på folkbiblioteken. Kanske är innehållet inte tillräckligt intressant? Gymnasiebiblioteken använder en del databaser, viktigast är NE, A-sök och Alex. Kan SKL göra något för databasavtalen?

Östergötland: Det är mycket administration kring länslicenser av databaser. E-böcker är det mest aktuella nu. Pressdisplay används mer och mer p g a de stora flyktingsströmmen. Problemet är att en del språkområden fattas.

Strategiska diskussioner skulle behövas om vilka databaser man ska ha på biblioteket, så att det inte bara blir mainstream.

Regional webb gör att utbudet blir mer tillgängligt, man har boktips och östgötaförfattare lyfts fram. Det finns ingen samlad bild för skolan.

IB: E-boksfrågan är viktig i den nationella biblioteksstrategin, e-bokssamtalet borde ständigt pågå: prissättning, små förlag, utbudet.

E-medier på mångspråk är svårt, man vet inte alltid om det är piratkopior eller inte. En modell är Overdrive, men det har hittills funkade dåligt för Nordeuropa.

Hudiksvall: Det borde vara möjligt att få ett samarbete liknande Eira för att utjämna skillnader, SKL ligger bakom.

Värmland: Hur konkurrera med Google?!? Regionen stödjer en del databaser. PressDisplay kommer starkt, har remote access. E-boksutlåningen har minskat, vi gick över till LIBRIS och e-boksavtalet ändrades samtidigt. Det finns gemensamma datasystem och webb. Utbildning och marknadsföring behövs, vi borde kräva mer av leverantörerna för vi betalar mycket pengar, det finns inget utbildningsmaterial t ex.

Kultur i Väst: Databasleverantörerna vill ha avtal för regionen, men ibland är det bara någon enstaka kommun som vill ha. Kostnaderna för de enskilda kommunerna blir orimliga. Om det är få som vill ha databaser ska folkbiblioteken då syssla med det? Vad händer med MIK i så fall? Det är kanske en strategi att staten sluter nationellt avtal om de strategiska databaserna, något för Sveriges depåbibliotek och lånecentral eller SKL att arbeta vidare med. Ett förslag vore att KB skulle stå för den tekniska lösningen och SKL för avtalen?

Ett stort problem är kurslitteraturen som e-bok, den är inlåst till forskningsbiblioteken och kan inte fjärrlånas.

SKL:s avtal medför att de nyaste e-böckerna inte finns med och det är kanske därför utlåningen går ner.

Kultur i Väst kan sponsra ett databasavtal med något bibliotek om de gör en motprestation, t ex synliggör basen på webben på ett tydligt sätt.

Sörmland: Det finns ett gemensamt länsavtal för e-böcker, där 8 av 9 kommuner ingår. E-boksutlåningen går nedåt, och då blir kostnaderna lägre.

En del databasavtal som inte använts har sagts upp, men varför är det så svårt att få statistik. Databaserna kostar mycket pengar, och då vill man ju veta om de används. Medarbetarna måste veta hur databaserna funkar.

Skåne: Kurslitteratur är inlåst på forskningsbibliotek. Tillgänglighet är en demokratifråga. Är man inskriven på högskola har man tillgång till allt, men sedan är man hänvisad till folkbiblioteken där inte allt är tillgängligt. Vad händer med det livslånga lärandet? Region Skåne sponsrar inga betaldata-baser.

Jönköping: Under många år har man kompletterat folkbiblioteken, men nu finns endast Global Grant och Library PressDisplay kvar, den kan användas hemma om man har laddat ner sidorna på biblioteket. Biblioteken borde marknadsföra mera. Statistiken är jättedålig. Folkbiblioteken vill ha databaser, men frågan är varför, det finns lite engagemang. E-böcker har aldrig stötts ekonomiskt, det ser olika ut på kommunerna.

Västerbotten: Det ska vara remote access, det är svårt för glesbygden att passa bibliotekens öppettider. Statistik är viktigt för att kunna visa för politikerna.

Sammanfattande diskussion:

Christina Jönsson Adrial gjorde anteckningar på white board under diskussionsrundan och sammanfattade det som sas:

- Demokrati
- Hur jämlik tillgång, regionens och andras roll?
- Hur arbeta aktivt e-böcker och databaser
 - kvalitet
 - synlighet
 - arbetssätt
- SKL:s roll och arbete nationella avtal? (som Eira)
- Nationell biblioteks strategi: samarbetsformer och pris e-böcker
- Varför används e-böckerna mindre?
- Ska folkbibliotek arbeta med informationsdatabaser?
- Inlåst kurslitteratur
- Vad händer med e-bok i LIBRIS?
- Ställ krav på statistik och tillgång!
- Ska regionen administrera?
- Mångspråkiga utmaningar!
- Folkbibliotek distributör för dagspress?
- Behov av innehåll

Man saknar Kulda, då det fördes diskussioner, inte bara om innehållet i databaserna, utan även om omvärldsbevakningen och upphandling.

KB kan rent juridiskt inte ta på sig uppdraget att förhandla med databasleverantörer, eftersom KB är en statlig myndighet som inte tecknar avtal åt kommuner.

Nu saknas det samordning. Ska varje län eller kommun agera för sig, eller ska SKL förhandla? SKL har lite bibliotekserfarenhet. Eller ska uppdraget gå till SLB? Eller till Sveriges depåbibliotek och lånecentral?

KB borde kunna agera som samtalspartner, det sker i andra sammanhang, tex Bidsam-konsortiet eller distributionsstöd för böcker.

I förhandlingarna ska man ställa krav på access, statistik och marknadsföring.

Databasutredningen borde kunna ge en del svar, och borde kunna vara en del av den nationella biblioteksstrategin.

Medieutredningen ser folkbiblioteken som en viktig aktör.

<http://www.medieutredningen.se/om-oss/>

<http://www.dagensmedia.se/nyheter/dig/article3917951.ece>

Vad vet vi egentligen om allmänhetens informationsbehov, hur svarar biblioteken mot dessa behov?

Hur kan man arbeta aktivt med e-böcker och varför används de mindre? Marja Haapalainen som tidigare har arbetat med SwePub, har fått jobbet att arbeta med e-böcker i LIBRIS. Priset på e-böcker är intressant.

Seminariets deltagare föreslår att ett kommande seminarium bjuder in företrädare för SKL, arbetsgruppen för den nationella biblioteksstrategin, SLB, KB, gymnasiebibliotek och kanske skolverket.

Avslut

Arrangörerna åtar sig att vidarebefordra seminariets reflektioner, synpunkter och förslag till nationella aktörer (SKL, SLB, Skolverket, KB med flera).

// Antecknade gjorde Bertine Pol Sundström, Elisabeth Erikson, Ingvor Jansson, Magdalena Sjöström. Och tack till Eiler Jansson som delade egna anteckningar.

Bilagor: IB Sammanställning enkätsvar, Götapetter! Nu skall vi in i LIBRIS, Nättjänstenkät 2015
Bibliotek Sydost